

Juuli lõpupäeval sai Harju Maavalitsuses abimaavanem Uno Veeringu juures kokku töögrupp, kuhu lisaks hariduskoondise ja alaealiste inspeksiooni töötajatele kuulusid maakonna abiprokurör Merle Haruoja ning Sirje Loot ja Ants Tammari Lastefondist.

Ühiselt asuti otsima lahendusi tõsisele probleemile, nimelt, mida on maavalitsusel võimalik teha meie orbuude ja vanemate hoolitsemiseks ilma jäänud laste jaoks.

Muraste lastekodu, mis lähipäevil tähistab oma 70. juubelit, on saavutatu kõrval viimastel aastatel kokku puutunud uute ja tõsiste probleemidega. Töögrupp jõudis üksmeelele selles, et lastekodu on vajalik maakonnas ka edaspidi, kuid ta vajab tõsist uuenduskuuri. Eelkõige tuleb seal vähendada laste arvu. Muraste lastekodu probleeme otsustas töögrupp arutada koos lastekodu esindajatega järgmisel kokkusaamisel.

Tõsisema arutelu alla võeti viimasel ajal üha rohkem kõlapinda ja positiivset hoiakut leidma hakkav lahendusvariant, nimelt, pere- või talulastekodu avamise võimalus meie maakonnas.

Millise põhimõtte järgi peaks hakkama tegutsema pere- või talulastekodu? See on lihtne —

MÕELGEM PERELASTEKODULE

laps peab olema tegeliku elu keskel. Ta hakkab osa võtma pere- ja talutöödest (aiamaa hooldamine, talvevarude kogumine, loomade eest hoolitsemine jne.). Talu- või perelastekodu mudel näeb ette sellisesse lastekodusse mitte üle 12 lapse, kes on eri vanused, et vanematel lastel oleks võimalus nooremate eest hoolitseda, et tekiks tõeline peretunne. Lastekodu personali moodustaksid kaks abielupaari (võib ka teisi variante olla), kusjuures vajadusel liitatakse tööle ka abilisid väljastpoolt lastekodu.

Perelastekodul saavad olema ka nn. liitlased, nagu tegelikul perel on onud-tädid ja teised sugulased, kes aeg-ajalt võtavad lapsi enda juurde, et nad saaksid õppida olemist ka teistsuguses keskkonnas. Sellisteks liitlasteks võivad saada sugupõlvred ning kui kasutada Ants Tammari väljendust, siis kujunevad need liitlased ehk tugipereid headeks haldjateks, kes alati on valmis lastekodu toetama.

Kõne all oli ka tulevase perelastekodu soovitatav asukoht. See peaks olema alevist väljas, kuid mitte liiga kaugel, et lap-

sel oleks võimalik kogeda nii alevi kui ka linna elu.

Hariduskoondis on tänulik igale ettepanekule talulastekodu rajamiseks sobiva asukoha suhtes. Võib-olla on just teie kodu lähedal selleks hästi sobiv talumaja, mis restaureerituna või remondituna saaks turvaliseks kodu orbuudele. Senised elanikud võivad taluses edasi elama jääda, soovikohast tegevust on võimalik leida igaühel.

Ja nüüd üleskutse noorele või ka keskealisele abielupaarile! Mõelge, võib-olla on just teie tahtmist, jõudu ja kõrget missioonitunnet, et esimesena maakonnas hakata vedama talulastekodu vankrit. Andke endast märku, et saaksime ühiselt nõu pidama hakata. Teid on valmis nõu ja abiga toetama maavalitsus, Lastefond, hariduskoondis ja paljud head inimesed, kes antud probleemi pärast oma südant valutavad.

Kuna aga pere- või talulastekodu rajamine võtab siiski veel aega, kerkib seda teravmini üles lastekodulaste peredesse võtmise võimaluse ära kasutamine. Väljatöötamisel on lepingu vorm, mis reguleeriks pere oma ja võõraste laste

suhted ja muud üleskerkivad probleemid.

Harjumaa Hariduskoondis pöördub kõigi heade inimeste poole, kes tunnevad endas soovi ja tahtmist aidata vanemata jäänud lastel leida kodu ja kodusoojust, anda endast märku hariduskoondise lastekaitseõuniku Maie Bugrimile või psühholoogi Maie Salumile. (Roosikrantsi t. 12, tel. vastavalt 44 13 14 ja 77 11 36). Esimese sammuna tahabki hariduskoondis koondada need pered, kes soovivad oma peresest last võtta, et asuda ühise mõttekaaslaste liiduna seda rasket ülesannet lahendama.

Töögrupp on ühisel arvamusel selles, et nii perekond, kes võtab enesele lapse hoolendada või kasvatada kui ka pere- või talulastekodu rajama hakkavad inimesed peavad saama vastava koolituse. Selles osas tunneme tuge Lastefondilt, kes lubas väikeste lastegruppidega tegelevate kasvatajate-õpetajate õpetamise enda peale võtta. Juba algavast sügisest tahame hakata ette valmistama inimesi, kes on suutelised eetilisel tasemel töötama lastega ning kellel on sel-

leks tööks sisemine suundumus.

Huvitav ning lootust sisendav on Lastefondi ettepanek kontaktide loomiseks Soome Perehoitoliitoga, mis tegeleb metsatalutüüpi lastekodudega. Võimalik on saada Soome kolleegidelt mitmesugust abimaterjali, et see oma töös aluseks võtta, hiljem aga ka juba vahetute kontaktide loomiseks.

Kokkuvõtteks:

- ootame infot perelastekoduks sobiva maamaja kohta,
- loodame peatselt kohtuda inimestega, kes tahaksid perelastekodu rajama hakata,
- usume, et meie maakonnas leidub inimesi, kes soovivad pakkuda kodu ja turvatunnet vanemate hooleta jäänud lastele.

Lõpetuseks maailmakuulsa filosoofi Arnold Keyserlingi sõnad: «Meie aeg on murranguaeg. Eesti on taas vabaks saamas. Et väljuda kriisiseisundist, tuleb kasutada kõiki olemasolevaid teadmisi ja kogemusi, pole sugugi tarvis püüda kramplikult järgida ainult üht võimalikku arenguteed. Uuel ajastul löövad läbi inimesed, kel on spontaansust ja initsiatiivi.»

Töögrupi nimel
hariduskoondise psühholoog
MAIE SALUM